

VIA IURIS žiada parlament, aby neschválil stavebné zákony

Bratislava, 8. februára 2021 - Organizácia VIA IURIS zaslala poslancom a poslankyniam parlamentu pripomienky k stavebným zákonom, ktoré nedávno schválila vláda. Poslancov žiada, aby zákony v navrhnutom znení odmietla. Podľa VIA IURIS sú nekvalitne spracované a nevyvážené v prospech developerov a na úkor obyvateľov územia, v ktorom sa má uskutočniť výstavba. Parlament o nich rokuje dnes prvýkrát.

Organizácia od začiatku upozorňuje na nekvalitu stavebných zákonov, ktoré navrhol úrad Štefana Holého. Aj napriek tomu, že zákony úrad počas ich prijímania v niektorých ohľadoch zlepšil, organizácia poukazuje na mnohé sporné body.

Najväčšie výhrady VIA IURIS sa týkajú toho, že navrhované zákony

- nezohľadňujú klimatickú zmenu a negarantujú, že žiadna plánovaná výstavba by nemala súčasnú situáciu v žiadnom prípade zhoršovať.
- dávajú priveľkú právomoc projektantovi, ktorého platí developer, čo vyvoláva pochybnosti o jeho skutočnej objektivite. Projektant má podľa navrhovaných zákonov pôsobiť ako nezávislý posudzovateľ pri vyhodnocovaní stanovísk a podkladov, ktoré predkladá developer, právnické osoby a orgány, ktorých plánovaná výstavba nejakým spôsobom ovplyvní.
- sú naďalej nevyvážené. Záujmy developera sú naďalej nadradené záujmom susedov či verejnosti. Práva verejnosti musia byť rovnako chránené, a hoci sa v tomto ohľade návrhy zákonov v priebehu procesu zlepšili, stále nie sú dostatočné.
- zhoršujú postavenie susedov pri povoľovaní výstavby v ich okolí, predovšetkým pri líniových stavbách, ako sú napríklad cesty či diaľnice. Za susedov budú považovaní len tí, ktorí vlastnia pozemky alebo stavby, ktoré bezprostredne susedia so stavebným pozemkom.
- z konania o povoľovaní výstavby vylučujú aj nájomcov a užívateľov pozemkov a stavieb na nich.
- naďalej vylučujú verejnosť z niektorých konaní, napr. z povoľovania skúšobnej prevádzky stavby, z povoľovania predčasného užívania stavby alebo pri zmene rozhodnutia o stavebnom zámere.
- nezaručujú účasť verejnosti ani pri všetkých stavbách, ktoré môžu mať potenciálny dopad na životné prostredie, čo je v rozpore s medzinárodnou legislatívou (Aarhurským dohovorm), ktorá je pre Slovensko záväzná. Ide napríklad o niektoré stavby, ktoré môžu mať vplyv na chránené územia európskeho významu alebo na kvalitu ovzdušia.
- definujú po novom Úrad pre územné plánovanie a výstavbu, jeho osem regionálnych úradov a špeciálne stavebné úrady (napr. banské či pamiatkové úrady) ako stavebné úrady. Nie je pritom vždy jednoznačné, ktorý úrad má rozhodovať v tej-ktorej veci, pretože zákony sú v tomto ohľade napísané nejasne. Navyše, tieto špeciálne stavebné úrady nie sú odborne ani kapacitne pripravené na novú agendu, na čo sami upozorňujú, keďže s ich posilnením sa vôbec neráta.
- sa absurdne odvolávajú na také znenie zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktoré v súčasnosti neexistuje, pretože ešte nebolo aktualizované.
- naďalej obsahujú gramatické chyby, legislatívno-technické nedostatky (napr. chýbajú odkazy na iné zákony), vecné a štylistické chyby (napr. neurčité právne pojmy).

„Znenie pôvodných stavebných zákonov sa síce v priebehu ich prijímania menilo, ich súčasné znenie je naďalej nekvalitné a nevyvážené. Nová stavebná legislatíva obsahuje množstvo zásadných chýb, neumožňuje dostatočnú účasť verejnosti pri povoľovaní výstavby v území, je v rozpore s medzinárodným dohovorom. Žiadame preto poslancov a poslankyne parlamentu, aby navrhnuté zákony v takomto znení odmietli,“ hovorí Eva Kováčechová, advokátka spolupracujúca s VIA IURIS.

Príloha: Vybrané pripomienky k návrhu Zákona o územnom plánovaní a Zákona o výstavbe (zaslané poslancom a poslankyniam NR SR)

Kontakt pre médiá:

Ivana Kohutková, hovorkyňa VIA IURIS, mobil: 0905 921 918, email: media@viaiuris.sk

Eva Kováčechová, advokátka spolupracujúca s VIA IURIS, 0905 560 159